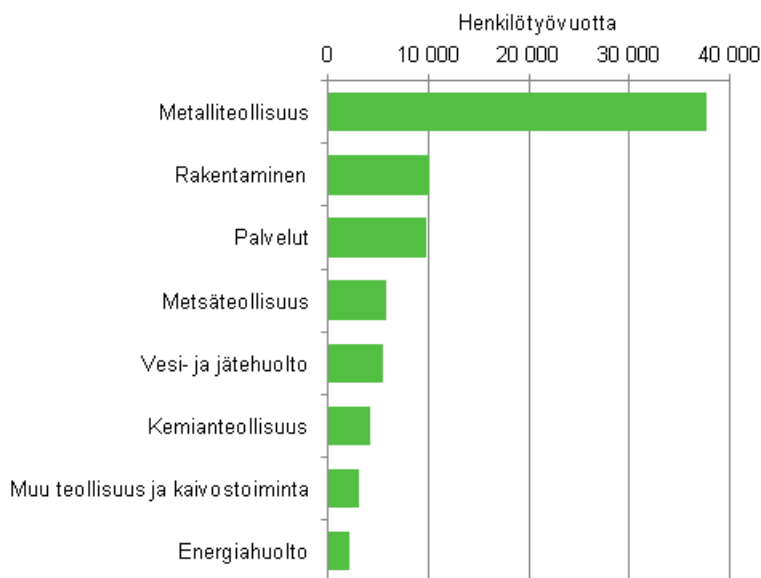

Ympäristöliiketoiminta 2012

Ympäristöliiketoiminta työllisti lähes 80 000 vuonna 2012

Ympäristöä suojeleva ja luonnonvaroja säästävä ympäristöliiketoiminta työllisti 77 940 henkeä vuonna 2012, suurimpana työllistäjänä metalliteollisuus 37 700 henkilöllä. Seuraavaksi suurimmat ympäristöliiketoiminnan työllistäjät olivat rakentaminen ja palvelut, jotka kumpikin työllistivät noin 10 000 henkeä. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ympäristöliiketoimintatilastoon.

Ympäristöliiketoiminnan työllisyys toimialoittain vuonna 2012

Ympäristöliiketoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2012 oli hieman yli 22 miljardia euroa, josta teollisuustoimialojen osuus oli kaksi kolmannesta. Teollisuuden ympäristöliiketoiminta on esimerkiksi materiaali- ja energiatehokkuutta edistävien koneiden ja laitteiden valmistus, kierrätysmateriaalien hyödyntäminen tuotannossa sekä uusiutuvaan energiaan liittyvien tuotteiden valmistus. Suurin ympäristöliiketoiminnan tuottaja oli metalliteollisuus 10,3 miljardilla eurolla, joka oli 16 prosenttia metalliteollisuuden kokonaisliikevaihdosta. Vientiin teollisuustoimialojen ympäristöliiketoiminnan tuotannon arvosta meni 59 prosenttia.

Palvelualoilla ympäristöliiketoiminnasta syntyi liikevaihtoa 1,8 miljardia euroa. Palvelualoilla ympäristöliiketoimintaa ovat esimerkiksi tutkimus-, konsultointi- ja suunnittelupalvelut.

Ympäristöliiketoimintaa harjoittavia yrityksiä palvelualoilla oli 1 326. Rakentamisessa ympäristöliiketoiminta kohdentuu ensisijaisesti energiatehokkuuden edistämiseen. Ympäristöliiketoiminnan arvo rakentamisessa oli 1,8 miljardia euroa.

Ympäristöliiketoiminnan päätoimisia tuottajia ovat vesi- ja jätehuollon yritykset. Vuonna 2012 päätoimialoilla ympäristöliiketoiminnan yrityksiä oli 755 ja niiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 2,0 miljardia euroa. Yhteensä päätoimialat työllistivät 5 360 henkilöä.

Ympäristöliiketoiminnalla tarkoitetaan liiketoimintaa, joka liittyy ympäristön pilaantumista estävään tai luonnonvaroja säästävään tuotantoon. Suomessa ympäristöliiketoimintatilasto julkaistaan nyt neljättä kertaa. Muuttuneista tilastointimenetelmistä ja määritelmistä johtuen tämän julkaisun tiedot eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien tietojen kanssa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ympäristöliiketoiminta toimialoittain 2012.....4

Laatuseloste: Ympäristöliiketoimintatilasto.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ympäristöliiketoiminta toimialoittain 2012

Toimiala (TOL2008)	Yrityksiä (lkm)	Työllisyys (htv)	Ympäristöliiketoiminnan liikevaihto (milj. €)	Ympäristöliiketoiminnan vienti (milj. €)	Ympäristöliiketoiminnan osuus toimialan kokonaisliikevaihdosta (%)	Investoinnit ympäristöliiketoimintaan (milj. €)
B + C Teollisuus	2 583	50 715	14 880	8 805	11	503
16 - 17 Metsäteollisuus	276 ¹⁾	5 769 ¹⁾	1 623	422 ¹⁾	8	55 ¹⁾
19 - 22 Kemianteollisuus	359	4 224 ¹⁾	2 089	1 018 ¹⁾	8	..
24 - 30, 33 Metalliteollisuus	1 571	37 707	10 251	7 192	16	287 ¹⁾
07 - 15, 18, 23, 31 - 32 Muu teollisuus ja kaivostoiminta	376 ¹⁾	3 014 ¹⁾	917	174 ¹⁾	4	44
D Energiahuolto	182	2 065	1 629	11 ¹⁾	13	411
E Vesi- ja jätehuolto	755	5 362	2 004	451 ¹⁾	..	281
36 - 37 Vesi- ja jätevesihuolto	251	1 233	381	0 ¹⁾	..	104
38 - 39 Jätehuolto, materiaalien kierrätys ja muu ympäristöhuolto	504	4 130	1 623	177 ¹⁾
F Rakentaminen	3 554	10 057	1 791	..	6	48 ¹⁾
G - N Palvelut	1 326	9 741	1 813	274 ¹⁾	1	125 ¹⁾
Yhteensä	8 400	77 940	22 116	9 551	..	1 369¹⁾

Lähde: Yritysrekisterin vuositilasto, Ympäristöliiketoiminta 2012 -kysely

1) Tieto epävarma. Variaatiokerroin ylittää arvon 20

Laatuseloste: Ympäristöliiketoimintatilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Ympäristöliiketoimintatilasto kuvaa Suomessa harjoitettua ympäristöön liittyvää liiketoimintaa.

Tilastoaineiston käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt, koska aineisto sisältää yritystasolla liiketoimintaa kuvaavia tietoja. Aineistosta laaditut tilastot ovat julkisia, kuitenkin sillä rajoituksella, ettei niistä voida päätellä yksittäisen yrityksen tietoja.

Tilastotiedot julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla sekä toimitetaan Euroopan unionin tilastovirasto Eurostatille. Tietoja käytetään myös ympäristöliiketoiminnan laajuutta ja sen eri muotoja kuvaavissa selvityksissä ja tutkimuksissa. Tietojen käyttäjiä ovat esimerkiksi Suomen julkinen hallinto, elinkeinoelämä ja tutkimuslaitokset.

1.2 Käsitteet ja luokitukset

Ympäristöliiketoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, joka liittyy ympäristön pilaantumista estävään tai luonnonvaroja säästävään tuotantoon. Ympäristöliiketoiminta voi olla tietyn yrityksen pää- tai sivutoimintaa. Ympäristöliiketoiminta ei ole oma toimialansa, vaan tuotanto on hajautunut useaan eri toimialaluokkaan.

Ympäristön pilaantumista estävä tuotanto voi sisältää tuotteita, tekniikoita tai palveluita jotka kohdistuvat ilman, maaperän ja veden vaurioihin sekä jätteisiin, meluun, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonmaisemiin liittyviin ongelmiin. Tällainen tuotanto voi olla mittausta, seurantaa, ennaltaehkäisyä, käsittelyä, korjaamista, tutkimusta, kehittämistä, viestintää tai näihin liittyvää toimintaa.

Luonnonvaroja säästävä tuotanto voi sisältää tuotteita, tekniikoita tai palveluita, jotka kohdistuvat luonnonvarojen säästämiseen ja niiden tehokkaaseen käyttöön joko tuotantoprosessissa tai käyttöprosessissa. Tällainen tuotanto voi olla mittausta, seurantaa, ennaltaehkäisyä, käytön vähentämistä, uudelleenkäyttöä, kierrätystä, korjaamista, entiselleen palauttamista, tutkimusta, kehittämistä, viestintää tai näihin liittyvää toimintaa.

Luokituksina tässä tilastossa käytetään Tilastokeskuksen toimialaluokitusta (TOL2008) kansainvälistä ympäristöliiketoiminnan tuoteluokitusta, jossa tuotanto jaetaan ympäristönsuojeluun (CEPA, Classification of Environmental Protection Activities) ja luonnonvarojen hallintaan (CReMA, Classification of Resource Management Activities).

1.3 Lait ja asetukset

Tilaston tiedonkeruun perustana on Tilastolaki (361/2013).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Ympäristöliiketoimintatilaston otoksen ja perusjoukon määrittely perustuu Teollisuuden tuotantotilaston, Tilinpäätöstilaston ja Yritysrekisterin tietoihin.

Tilastovuotta 2012 koskeva tiedonkeruu kohdennettiin toimialaluokituksen mukaisiin luokkiin B – F, H, J, M ja N, jotka sijoittuvat kaivostoiminnan ja louhinnan, teollisuuden, rakentamisen ja palveluiden toimialoille. Lisäksi mukaan otettiin yritykset, joilla on toimipaikka näillä toimialoilla. Näistä kyselyyn poimittiin kaikki vuosiliikevaihdoltaan 50 miljoonaa euroa ylittävät yritykset sekä otos niistä yrityksistä, joiden vuosiliikevaihto oli yli 0,5 miljoonaa euroa mutta alle 50 miljoonaa euroa. Tilastovuotta 2012 koskevaan tiedonkeruuseen kuului 1653 yritystä.

Kyselyyn vastataan internetissä olevalla sähköisellä lomakkeella yritysten postitse saamalla käyttäjätunnuksilla ja salasanoilla. Kyselyyn on myös mahdollista vastata paperilomakkeella. Sähköisten vastausten osuus oli 96 %. Tiedonantajien vastausrasitteen pienentämiseksi kyselyssä tiedustellaan vain sellaisia tietoja joita ei muista tietolähteistä saada selvitettyä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kyselyn vastauskato oli 20 prosenttia. Saadut vastaukset korotettiin yksinkertaisella Horwitz-Thompson-estimaattorilla. Menetelmässä korottaminen tehdään ositekohtaisesti perusjoukon yritysten ja kyselyyn vastanneiden yritysten suhteella. Kyselyn otantapohjaisuudesta johtuen tietoihin liittyy myös tilastollisia epävarmuustekijöitä. Tilaston tietojen oikeellisuutta ja epävarmuutta arvioidaan variaatiokerroimen avulla. Variaatiokerroin määrittää havaintoarvojen suhteellisen hajonnan eli sen kuinka monta prosenttia havaintoarvojen keskihajonta on havaintoarvojen keskiarvosta. Liitetaulukoiden solut, joissa havaintoarvon variaatiokerroin ylittää 20 % on merkitty yläindeksillä.

Yritysten lukumäärä toimialoilla 37 ja 38 on poimittu Yritysrekisterin vuositilastosta, muille toimialoille lukumäärä on estimoitu.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ympäristöliiketoimintatilaston ensimmäinen vuosijulkistus oli tilastovuotta 2009 koskenut pilottitilasto. Tilasto on jatkossakin tarkoitus julkaista vuosittain. Lopulliset tiedot julkistetaan noin 12 kuukauden kuluttua tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastotiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Lisäksi tilastotiedot raportoidaan EU:n tilastovirasto Eurostatille.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston kokoamisessa noudatetaan EU:n tilastovirasto Eurostatin antamia ohjeita ja suosituksia. Suosituksissa kuitenkin painotetaan ympäristöliiketoiminnan määrittelyä kansallisten olosuhteiden mukaan. Kussakin maassa tarkoitus on laskea mukaan sellaisten tuotteiden ja palvelujen tuotanto, jotka joko ovat luonteeltaan ympäristöä säästäviä (esimerkiksi jätehuolto) tai jotka ovat kansallisessa mittakaavassa tarkasteltuna keskimääräistä ympäristöystävällisempiä. Koska keskimääräinen vaihtelee ajassa ja eri maiden välillä, eivät kaikkina aikoina ja kaikissa maissa juuri samat tuotteet tule tilastoitaviksi. Ympäristöliiketoimintatilasto on tällä hetkellä kehitysvaiheessa koko Euroopassa. Tavoitteena on, että lähivuosina tilastotiedot saataisiin vertailukelpoisiksi kaikkien EU:n maiden välillä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastoon liittyvät käsitteet ja määritelmät on sovittu yhteisesti EU:n tasolla. Suomessa ympäristöliiketoimintatilaston vuosituotanto alkoi tilastovuodesta 2009. Kansallista aikasarjaa ei ole tilastotiedoista vielä saatavilla. Koska tilasto on vielä kehitysasteella ja perusjoukko on tarkentunut edellisiin julkaisuihin nähden, eivät tämän julkaisun luvut ole kaikilta osin vertailukelpoisia aiempien julkaisujen kanssa.

Suomessa on aikaisemmin tehty ympäristöliiketoiminnasta kaksi erillisselvitystä, koskien tilastovuosia 1998 ja 2003. Nämä eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia tämän tilaston tietojen kanssa, koska käsitteet ja määritelmät ovat muuttuneet.

Lisätietoja

Anna Piirainen 09 1734 2747

Jukka Muukkonen 09 1734 3224

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

ymparistoliiketoiminta@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Ympäristöliiketoiminta 2012, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

ISSN 1799-4047 (pdf)

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*